

OBSAH

Předmluva	11
LITERÁRNÍ ŽIVOT	21
Politické a kulturní souvislosti	23
Kulturně-politická situace v osvobozené republice	23
Regulace knižního trhu	33
Obnova spisovatelských organizací	37
Polemiky před parlamentními volbami a sjezdem spisovatelů	41
První sjezd českých spisovatelů a jeho ohlas	45
Další názorová diferenciacie	49
Cesta k únorovému převratu	55
Nakladatelství	61
Organizace nakladatelského podnikání	61
Ediční činnost a zaměření profilových nakladatelství	66
Literární časopisy	74
Regulace časopisecké produkce	74
Významná literární a kulturní periodika	75
Souvislosti divadelního života	88
Prosazení socialistických principů řízení divadla	88
Politizace českého divadla	91
Vztahy se slovenskou literaturou	96
Obnova česko-slovenských literárních kontaktů	96
Společný knižní trh a překlady	98
Recepce slovenské literatury v českých zemích	99
Překladová literatura	101
Návraty k předválečným tradicím	102
Nové impulzy	104
MYŠLENÍ O LITERATUŘE	107
Spory o charakter české kultury	109
Představy „nové“ literatury	112
Boj proti „literárnímu braku“	112

Odmítnutí avantgardy.....	114
Komunistický koncept nové literatury.....	116
Rozrůzněnost literární kritiky	117
Literární bádání.	123
POEZIE.....	131
Reflexe války a osvobození.....	133
Ve znamení barikád	133
Poezie obětí války	136
Básnické bilance a dějinná perspektiva	139
A co básník?	150
Křesťansky orientovaná lyrika.....	154
Poezie tradičně vnímané spirituality	155
Zahradníčkova polemika s dobou	156
Nové podoby křesťansky orientované poezie.....	160
Mýtus všedního života – tvůrčí impuls Skupiny 42	166
Blatného hledání přítomného času	170
Kolářova cesta za hranice literatury	172
Kainarovy příběhy a osudy	174
Nové podoby surrealismu.....	178
Skupina Ra a snaha o revizi metody psychického automatismu ...	181
Dílčí návrat k surrealistickým východiskům	183
Další diferenciacie mladé poezie	186
Ohnice.....	188
Autoři Mladé fronty.....	191
Okruh Rudého práva	196
Básníci mimo programy	198
PRÓZA	201
Starší prozaické tendence	205
Spektrum doznívajících typů prózy	205
Próza historická a alegorická	212
Próza psychologická	216
Dokumentární a svědecká literatura	219
Svědectví o věznicích a koncentračních táborech.....	219
Reportáž psaná na oprátce	223
Téma války a okupace ve fabulované próze	229
Vězeňská próza	229
Obraz života v protektorátu.....	231
Existenciální próza	235

Svět skleněných stěn: Jiří Mucha	238
Cizinci hledající byt: Egon Hostovský	239
Člověk ve zvěcněném světě: Jiří Weil	242
Hledání aktivního hrdiny	245
Vesnická próza	246
Společenský a vývojový román	249
Němá barikáda a próza s tématem boje	250
DRAMA	255
Snaha o obnovení škály poetik	257
Odmítnutí protektorátní dramatiky a vize nového dramatu	257
Dožívání konvenční dramatiky	260
Dramatické reakce na válku	262
Svět ženy jako protipól války	262
Alegorie	265
Pokusy o reportážní zachycení aktuálního tématu	269
Dramatika historických paralel	272
Aktuální modelová hra a politická satira	276
Divadlo satiry a jeho střet s rodící se budovatelskou normou	276
Směr: budovatelské drama	284
Účast dramatu v politickém boji za komunistickou revoluci	287
FAKTOGRAFICKÁ LITERATURA	291
Literatura o českém odboji	293
Cestopisy	296
Memoáry	298
Předzvěsti literatury faktu jako osobitého žánru	299
POPULÁRNÍ LITERATURA	301
Románové novinky a snahy o vyšší úroveň lidové četby	303
Nové tematické dominanty populární beletrie	306
Zúžení žánrového spektra, nástup románu teozového	309
Přehled zábavné a tendenční slovesné produkce	312
Příběhy z války a odboje	313
Dobrodružná, špionážní, utopická a historická četba	313
Detektivní a kriminální román	314
Parodie populárních žánrů, humoristická četba a počátky protiměšťácké satiry	316
Masová píseň: pokus o prosazení agitace veršem	319

LITERATURA PRO DĚTI A MLÁDEŽ.	321
Štěpnice a Materídouška: umění dětem	323
Dětská literatura ve službě národu a socialismu.	325
Časopis Vpřed: hranice tolerance.	328
Návraty ke kořenům a biografie objevitelských osobností	330
Autorská pohádka tváří v tvář „skutečnosti“	332
Obrany dětství v náročné tvorbě pro mládež	336
Próza	336
Poezie.	337
Populární žánry pro mládež na přechodu k agitaci	340
Dívčí román	340
Chlapecký román.	342
LITERATURA V MASOVÝCH MÉDIÍCH: FILM A ROZHLAS	347
Opory a inspirace filmu v klasice a folkloru	351
Od posilování národního sebevědomí k postupné politizaci rozhlasového programu	355
SEKUNDÁRNÍ LITERATURA A PRAMENY.	361
Úvodem	361
Základní literatura a prameny	363
Souborné literárněhistorické práce	363
Slovníkové příručky	364
Bibliografická periodika	365
Knižně publikované bibliografické soupisy	366
Soupisy a průvodce po archivech.	367
Bibliografie k období 1945–1948	368
Souhrnné studie a publikace	368
Literární život.	368
Myšlení o literatuře.	372
Poezie.	375
Próza	380
Drama	384
Populární literatura.	385
Literatura pro děti a mládež	386
Literatura v masových médiích: film a rozhlas.	388
Seznam fotografií, ilustrací a dokumentů	390
Poznámka	396
Rejstříky	399